

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

partoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hétre . . . I kor. Egy hétre . I kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadó- és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 48. szám.

Magyar szabadelvűség.

Debreczen, június 13.

Politikai irányok nem önmagukért valók, hanem a köznek, az összeségnek érdekéért. Politikai irány, mint öncél, magában való képzetelenség s olyan doktrinérizmushoz vezet, amely vagy nevetségessé válik, vagy ha hatalommal párosul, végzetessé válhat országok és nemzetek sorsára. Az igazi államférfiu mindennemű irányelvet csak eszköznek tekint a nemzeti boldogulás eléréséhez, csak utnak, amelyen az összeség közcéljai felé a legkönnyebben és legbiztosabban lehet haladni. Mihelyt valamely irányelv megszűnt a nemzeti boldogulás eszköze lenni, mihelyt tőle a végcél elérése nem várható: oktalanság a pusztá jelszóhoz, mely gyakorlati, szóval politikai értékét elvesztette, vakon ragaszkodni. Bárha könyvekből sok világosság hatott már a politikára és sugárzott bele a gyakorlati életbe, a politika nem kötheti magát könyvigazságokhoz, amelyek az élet hihetetlenül változó jelenségeit nem állíthatják meg. Amit a politikában elvnek szokás nevezni, azt az elv szó révén össze szokták tévesztetni és egy rangba helyezni a tudományos elvvel. — Holott a kettő közt mérhetetlen a különbség. A tudományos elv körülményektől és föltételektől független, mert természeti törvény megfogalmazása. S amennyiben a természeti rendet helyesen ölti szóba, változásnak épp oly

kevésbé van alávetve, mint a természeti erők törvénye. A politikai elv azonban, vagyis inkább az, amit a politikában elvnek szokás nevezni, nem illeten természetű. A politikai elv tulajdonképpen nem egy ilyen, a körülményektől független igazság, hanem a nemzeti célok gyakorlati megvalósítási módszerének elméleti megfogalmazása. A politikai elv tehát nem önmagáért való igazság, hanem alá van rendelve egy felsőbbrendű elvnek, melyet a nemzeti erők és képességek teljes kifejtésének szokás nevezni. A kettő az állandó és változó viszonyában áll egymáshoz. Állandó és változhatatlan az össznemzeti érdek; a politikai módszereknek és irányoknak változniuk lehet, sőt változniuk kell a szerint, amint a nemzeti elv érvényesítésére alkalmasok, vagy alkalmatlanok.

Ezt az igazságot fejezi ki a maga velőségeiben Khuen-Héderváry Károly gróf, rövid, de annál tömörebb nyilatkozata, amelyet a szabadelvűség kérdésében a minap mondott. Magyar meggyőződésből vallja politikai elvül a szabadelvűséget mert csak ezzel a világ-felfogással tartható össze egy nyelvileg és felekezetiileg olyannyira széttagolt nemzet, — mint a magyar. A szabadelvűség a kölcsönös türelemnek és elnézésnek politikája: szertehuzó erőket csak ez alapon lehet egymás mellett megtartani és közös célok szolgálatában irányítani. A szabadelvűség tehát türelem és megbecsülés mindenivel szemben, nemzeti s állami érdekből. S ez a türelem éppen csak

egy esetben szűnik meg: akkor, amikor az összeség céljait és érdekeit fenyegeti a külön csoportok vagy irányok valamelyike.

Ime, bölcs, szabatos és gyakorlati megfogalmazása a magyar szabadelvűségnek; annak a magyar szabadelvűségnek, amely nem a tizenkilencedik századbéli nemzetközi szabadelvűség forrásából ered; amely az emberi türelmességnek, a faji, felekezeti, nyelvi különbség nélkül való kölcsönös megbecsülésnek gondolatát ősi hagyományképpen vett át nemzedékről-nemzedékre, s amely a nyugati eszmeáramlatoktól legfőlebb új lendületét, de nem eredetét nyerte, lévén az egyik legjellemzőbb és legszebb tulajdonsága a magyaroknak és egyik uralkodó vonása történelmünknek.

Ennek a szabadelvűségnek semmi köze a jelszavas, doktrinér liberálizmushoz, mely — csak hogy az elméleti álláspontnak érvényt szerezzen — hajlandó minden érdeket feláldozni; de épp oly távol áll attól az álszabadelvűségtől, mely csak magának követel liberalitást, hogy annál szabadabban léphessen fel a nemzetet alkotó más elemekkel szemben. Az a szabadelvűség, melyet miniszterelnök hirdet, nem szabadelvűség a doktrina kedvéért, sem a népszerűségért, sem a hataloméért, sem a pillanatnyi taktikai érdekekért; ez a szabadelvűség „a haza és a nemzet szolgálataért való”, mert az egyetlen politikai alap, amely lehetőséget ad Magyarországnak békés fejlődésére.

Vezeklés.

Írta: Camille Lemonnier.

Jóakaratu, névtelen levél figyelmeztette a férjet az asszony bűnéről. Minden csüörtökön találkoztója volt egy hotel garniban, szólt az irás. — Nős ember a szere-tője, két gyermeknek apja a csábitó.

Nem tudta, mit fog cselekedni, ha ott lesz, de kocsiba ült, elhajtott a szállodához és szobát kért. Aztán leskelődni kezdett az ablakfüggönyök mögött. Üres, néptelen volt az egész utca. Egyszer csak látta jönni az asszonyt, látta kedvesét, aki professzor volt, mint ő maga. Tehát kollégája. Az érzések egyvelege majd szétpattan-totta idegeit, de egyelőre még nem tudta, mit cselekedjék.

A levél vétele után küzdött a gyanu-val. Hátha nem igaz. Most szerette volna, ha nem látja az iszonyu valóságot. Föl-alá járt a szobában tehetetlenül. Egyszer csak lehuzta cipőjét és odaosont a lépcsőhöz, amelyen fogvacogva, bukdácsolva haladt fölfele, a levélben említett szobának szá-mához. Hallgatódzott. Élénk kacagás tört utat kifelé. Fogai vacogtak a szégyentel-les izgalomtól. Ha valaki itt érné, a fel-szarvazott férj szárnalmas szerepében!

Visszament a szobájába s fájdalmas só-hajtozásából erős zokogás tört elő. A szom-

széd szoba lakója kopogtatott be halkan. — Egy idősebb hölgy arca jelent meg az ajtó küszöbén.

— Bocsásson meg uram, tolokodásom-ért, azt hittem, valami baja van, hirtelen rosszul lett, vagy . . .

A férfi köszönetet hebegett. Köszöni a szives gondoskodást, nincs semmi baja. — Fölkelt s feléje ment az öreg nőnek, ki belenézett kivörösödött szemébe. Egy pillanatra, mintha meghatotta volna a gyengéd-ség, arra gondolt, hogy kipanaszolja ma-gát. Akkor azonban már a hölgy nem volt ott, miután előbb félénken mentegette ma-gát fölösleges részvéteért. — Félénken is, szomoruan is, mivel eszébe jutott az élet-nek sok-sok szomorúsága, mi őt is érte.

Két óra múlva ruhasuhogás hallatszott a lépcsőről. A férfi odaállt ismét az ablak-hoz. Felesége gyors léptekkel mérte az ut-cát, sűrű fátyola mélyen az arcába volt huz-va. Csipőinek könnyed ringása, egész alak-ja ritmusának láttára kimondhatatlan gyöt-relmet érzett. Mintha valaki erős marokkal szorította volna szívét görcsösen mindig kisebbre. Alig birt lélegzetet venni. — Erős fájdalom kinozták. Soha nem érzett bénu-lás szállta meg egész testét, valami nyo-masztó, súlyos, fájdalmas érzés, mely lel-kéből áradt szét. Másé lett az ő asszonya! Vetéiytársáról egészen megfélekedzett, az asszonyt látta csak maga előtt, megbecste-

lenített asszonyát, amint kecsesen, halkan lépked a lépcsőkön lefelé. Utána. Mikor az előcsarnokba ért, vette észre, hogy cipőit még mindig kezében viszi.

Oh, az örületek órája! Azalatt meg tán eltűnik az asszony! — Az ő szép, gyönyör-űsleges, elveszített asszonya.

Órák hosszat bolyongott az utcákon, minden nőben, minden egymás mellett ha-ladó párnak asszonyában saját feleségét vélte látni. Pedig az már eltűnt rég szeme elől. Ugy rémlett, mintha látta volna kocsí-ba szállni.

Haza, haza! Az előszobában ujjabb ré-mület szállta meg. Mintha jéggé fagyott vol-na vére. Homlokán, mintha jéggyöngyök peregnének.

Itthon van!

A szobából vidám zongoraszó hallat-szik, egy lány, buja, szerelmes keringőnek halk akkordjai.

— Hermin! . . .

Ott állott mellette. Bő, fehér pongyolá-jában, tiszta, friss tekintettel, mint egy bol-dog gyermekleány.

— Hermin! . . .

Oh, ha figyelmesen nézi, ott van nyoma a bűnnek szeme tüzeiben, ott van ajkának majd kicsattanó pirosságán, nyaka szerel-mes hajlásán, melyen csök nyoma látszik, egy más ember szenvedélyes csókjának a nyoma az ő felesége nyakán.

Mosó pongyola 5 frt. és Lusztler köpeny 7 frt. 50 kr.

remek választékban **Halmágyinál.**

A debreceni egyetemért.

A képviselőház ülése.

A harmadik egyetem föllállítása kérdéséről volt szó ma ismét a képviselőházban és ez alkalommal két ízben is szóba került Debreczen, mint legalkalmasabb és legméltóbb helye a harmadik egyetemnek. Kun Béla, Hódmezővásárhely követe követelte az egyetemet Debreczennek. A Ház egyhanguan nyilatkozott meg ez óhajlás mellett, valamint helyesléssel fogadta Bakonyi Samu ama közbeszólását, hogy az egyetemnek Debreczenben kell lennie, amikor Héderváry Lehel arról beszélt, hogy egyáltalában nem kell harmadik egyetem.

Az ülés végén terjesztette elő az elnök az ülés meghosszabbítására vonatkozó indítványt, amelynek sorsáról holnap dönt a képviselőház.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bejelenti, hogy Blánár Béla ellen indított petíció megszűnt.

Napirenden van a kultuszárca költségvetésének általános tárgyalása.

Barkóczyról és a szegedi választásról.

Kun Béla: A kongregációk politikai működést folytatnak. Bus Jakab Kalauzában azt írja, hogy csak az a jó hazafi, aki Szűz Mária a lobogója alatt harcol. Barkóczy működését bírálja. Egy esetet mond el, amelynél egy tanár pályázó kérvénye úgy érkezett vissza, hogy a folyamodványon az ev. ref. jelzés kék jellel volt ellátva. A kongregációs tanárok üldözik azokat a kartársakat, akik nem tartanak velük. Nem személyes ok, hanem az országnak általános érdeke kívánja Barkóczy elmozdítását, mert a közoktatás legfontosabb ügyeit nem vezetheti felekezeti elfogult ember. A felekezeti viszálynak egyik hajtása a szegedi képviselőjelölés bonyodalmi, melynek történetét a szóló előadni kezdi.

Elnök: Ha a képviselő ur erről a kérdésről beszélni akar, akkor a Ház engedelmét kéri.

A Ház megadja bejegyzését.

Kun Béla: Röviden elmondja a szegedi

képviselőjelölés történetét s megállapítja, hogy Rósa Izsónak vallása miatt kellett viszálylennie a jelöléstől, holott a központi munkapárt szívesen látta mandátum vállalását. A magam részéről — ugymond — nem örvendtem Rósa jelölésén, mert azt szerettem volna, ha egyáltalán nem jelölnek munkapárti képviselőt Szegeden. (Derültség.) De ha már mindenképen a munkapárt léptetett föl jelöltet, a vallási szempontoknak még sem lett volna szabad közbejártszani.

A debreceni egyetemről.

Attér ezután a harmadik egyetem kérdésére. Örömmel üdvözli — ugymond — a tisztelt kultuszminiszter urat azért az elhatározásáért, hogy az új egyetemet — a mint a lapok írják — Debreczenben készülni felállítani. (Helyeslés a baloldalon.) Ez az elhatározása a t. miniszter urnak dus kamatot fog hozni az egész magyar nemzet számára, mert nemcsak azért érdemi meg Debreczen az új egyetemet, mert a tiszántúli egyházkerület és Debreczen törvényhatósága eddig is milliókat áldozott az egyetem céljaira, hanem azért is, mert Debreczen a magyarságnak egyik legerősebb vára és mert ahhoz a városhoz a történelmi emlékeknek, a dicső múlt tanulságainak egész sorozata fűződik és így ott az egyetemi ifjuság nemcsak a tudományokban fog előrehaladni, hanem tele tudóval szívhatja magába azt a levegőt is, mely évszázadokon keresztül táplálta, éltette a debreceni kollégium ifjuságát, s ha kellett, a hazáért való élni-halni tudásban hőskövé avatta őket. (Igaz! Ugy van!) Beszél még a nemzeti nevelésről, majd kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

A szünet után

Bay Lajos az alapítványi birtokról szól. Elfogadja a javaslatot.

Akinek nem kell egyetem.

Héderváry Lehel védelmezi a szabadelvűségét, majd a könyvtárak ügyét fejtegeti. Kifogásolja, hogy a muzeumok látogatására szánt idő nem felel meg a közönség kényelmének. A harmadik egyetemet fölöslegesnek tartja, a vidéket pedig semmi esetre sem tartja alkalmasnak az új egyetem felállítására.

Főlkialítások: Állítsák fel Budán!

Bakonyi Samu: Miért? Debreczenben kell azt felállítani!

Lefejtette magáról a bő köntösből csupaszon előnyuló formás karokat. — Az asszony összeborzongott. Jéghideg ujjak érintették forró bőrét. — Jéghideg szók ropkodtek feléje, az izzó gyűlölet tompa hangján:

— Ott voltam, ahonnan te jöttél. Szobátok száma tizenhét. És ő — ő!? Oh mily soká maradtatok!

Az asszony védelmezően nyújtotta előre karjait.

— Ne félj, nem bántalak. Ne féltsd arcod szépségét, nem rontom el durvaságommal. Akkor nem sujtottam rád, most miért tenném? De hallgass rám. Mondok valamit. Már régen szerettem volna. Szégyeltem. Pedig akkor még te . . . Sokszor ajkamon volt a szó, mikor hízelve ölembe húzódtál s nem untad meg kérdezni: ugye, csak engem szeretsz, engem egyedül? . . . Ordítanom kellett volna: nem igaz, nem igaz, megcsaltalak. S csókodra csókkal felelve, százszor is elhazudtam: — téged egyedül. Ki mást? Pedig akkor már én megcsaltalak . . .

Az asszony büszkén egyenesedett ki a férje előtt. Szemében a gyűlölet lángja égett s a maga bűnéről teljesen megfeledkezve, mint ítélő bíró, kutatóan nézett férje szemé közé.

— Beszélj. Hallgatom.

A félti a homlokára szoritotta kezét, arca halásápadt volt, remegő ajka hang nélkül.

Végre nekifohászott, felsóhajtott s így kezdte:

— Szeretném tudni, mi vitt annak az

Fráter Loránd: Ugy van! Debreczenben!

Héderváry Lehel: Kifogásolja, hogy például a budapesti egyetemen a szociológiának nincs tanszéke. Szól azután a képzőművészeti viszonyaink tarthatatlan helyzetéről, majd az Opera dekadenciájáról, melynek okait a vezetőség tehetetlenségében látja. Nem fogadja el a javaslatot.

A magyar írók sorsáról.

Herczeg Ferenc: Elnézést kér a Háztól, hogy felszólalásával ő is elnyújtja a költségvetési tárca vitáját. Reflektálni kíván Hédervárynak néhány megjegyzésére. Beszédének legfontosabb részét képezi azonban az, amit a szerzői jog külföldi védelme érdekében kíván megemlíteni. Két „drasztikus“ esettel kívánja igazolni, hogy mennyire nemcsak az egyes művészek és írók érdeke ez, hanem érdeke ez Magyarországnak is. Lehár Ferenc a legdivatosabb magyar operettszerző, kénytelen volt osztrák állampolgárrá lenni, hogy műveit megvédje a jogbitorlástól. Molnár Ferenc, akinek darabjait Amerikai színpadokon Amerikaszerzők adják, százezreket veszít, mert a szerzői jog védelme nem óvja meg az ugynevezett színpadi kalóztól. Kéri a kormányt, hogy siettesse a berni konvencióhoz való hozzájárulásunknak lehetővé tételét. Elfogadja a javaslatot.

Sümei Vilmos a testi nevelés szükségességéről beszél és helyteleníti, hogy 30 ezer koronával kevesebbet vettek föl a költségvetésbe a célokra.

Az ülések meghosszabbítása.

Elnök bejelenti, hogy Vojnits István és társai indítványt adtak be az üléseknek egy órával való meghosszabbítása iránt. Az indítvány fölött a Ház holnap fog dönteni egy szerű szavazással.

Az ülés két órákor ért véget.

Tanárok a minisztereknél. Fővárosi tudósítónk jelenti: Az országos középiskolai tanáregyesület tegnap küldöttségileg tisztelt Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternél, továbbá Balogh Jenő és Molnár Viktor államtitkároknál. A küldöttség átnyújtotta az Országos Középiskolai Tanáregyesület július 2-án s 3-án Budapestben tartandó közgyűlésére szóló meghívót. Ugyanez a küldöttség meghívta a közgyűlésre Hazai Samu honvédelmi minisztert is.

embernek karjába. Semmivel sem fiatalabb, semmivel sem különb nálam. Nős, két gyermek apja. Tehát még az ifju üdesége sem hódíthatott el. S te odaadtad testedet annak az embernek s elmentél vele egy szálóba, ahol előttem egy órával más s elmenteled után megint mások foglalják el a nászgyádat. Te, a kényes, a tiszta! Irtózat rágondolni . . . S én nem itélkezhettem feletted, mert én is . . . én is megcsaltalak. S ezt nem tartom kisebb bűnnek a tiednél. Mert a nők gyengesége sem alábbvaló a férfiakénál . . . Aki szigorú a felesége iránt s megtagadja tőle ajogot, hogy a testét — akár ő maga — gyarlónak érezze, nem modern férfi, ha legalább gondolatban nem vétezik. Saját bűneit nem tartja bűnnek, csak az asszonynál nem akar semmit elnézni. Lásd — én — leszámítva apró botlásaimat, amelylyel minden férfi tartozik a virtus kedvéért vele mulató társainak, — háromszor csaltalak meg hosszabb, rövidebb viszonyaimmal és az a mentésem sincs — valószínű nálad is így van — hogy a szerelem csalogatott volna. S hazudtam neked folyton, szégyenkezés nélkül. Örültem, mikor leráztam magamról az egyiket s mintegy akarat nélkül akadtam a másikba. Új volt. Izgatott. Meguntam. Csak téged szerettelek.

És te eleintén nem is gyaníthatad, hogy újjaimon nincs komolyabb jelentősége jegygyűrűimnek. Hü voltál hozzám, te a szép, az édes, a kívánatos és én . . . ha láttad volna őket! Gyűrűs kezdednek egyik ujjá többet ér, mint ők hárman együtt. — De te visszaadtad a kölcsönt. Sejtetted-e, azért

— Nini, te vagy?
Tovább játszott, ujjait a billentyűkre terjesztve, mosolygós, kissé nyitott ajakkal fordult az ura felé, csókra nyujtva homlokát.

— Nem — szólt a férj — ennek már nincs helye közöttünk.

Bágyadt, reszkető hangon beszélt, nem nézett asszonyára, mintha a szőnyeg virágain kívül egyéb sem érdekelné szemét. — Hirtelen, izgatottan kelt fel az asszony s férje vállára tette a kezét. — Hallgatás szált a szobára, melyben alig némultak el a szerelmi keringő hangjai.

— Ami történt, megtörtént, Hermin. — Most már tudod, miért nincs annak helye közöttünk.

A hazugságon kapott ember alattomosága, haragja csakhamar felülkerekedett. Halottápadt lett a dühtől s az őszinteség teljes hangján kiáltotta:

— Nem igaz! Hazudsz! Nem történt semmi!

Csendesen, majdnem nyugodtan szólt a férj:

— Ellenkezőleg, nagyon is igaz. Hiszen én egy szót sem szóltam s te már tudtad, mit akartam mondani. Ha valaki hazudozott, az te vagy Hermin.

Az asszony ránézett nyugodtan, rámosolygott és a karját férje nyaka köré fonta:

— Oh, te édes csacsim, te! Micsoda boldog ötleted támadt. Meggyanusítani a te asszonykádat. Pedig én esküszöm neked, nincs senkim, kívüled senkit sem szeretek. Esküszöm . . .

Évzáró-ünnepély a főiskolán.

Istentisztelet és üdvözlések.

Ma, kedden délelőtt tíz órakor tartotta a főiskola évzáró ünnepélyét a Nagytemplomban, amelyen a főiskola tanári kara Tóth Lajos dr. akadémiai rektor vezetésével teljes számban résztvettek. A nagytemplomot zsufolásig megtöltötte a tanuló ifjuság s az érdeklődő közönség. Az egyházkerület részéről Degenfeld József gróf főgondnok, Debrecen város részéről Kovács József polgármester vezetése alatt a tanács több tagja, valamint a ref. egyház képviselőiben a helyi lelkészek közül is többen megjelentek az ünnepélyen, amelynek programját a rendes templomi éneklésen kívül a főiskolai kántus számai és Csiky Lajos théol. tanár imádsága tették ki.

A templomi ünnepély után ősi szokás szerint a főiskola nagy tanácstermébe vonultak át a küldöttségek és a főiskola tanári karai s itt folytatódott az ünnepély. A főiskolai kántus éneke után Tóth Lajos dr. akadémiai doktor tartott rövid beszámolót az iskolai év történetéről, majd üdvözölte gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnokot és a főiskola fentartó testületeinek: a városnak és a debreceni egyháznak megjelent képviselőit.

A rektorprofesszor üdvözlő szavaira Degenfeld József gróf főgondnok válaszolt az egyházkerület nevében, aki megemlékezett a főiskola egyetemé alakulásának aktuális és valóban történelmi jelentőségű folyamatáról, amelynek eddigi fázisai is a legkedvezőbb kilátásokkal kecsegtetnek. Majd Kovács József polgármester, a debreceni ref. egyház főgondnoka köszöntötte a város és a debreceni egyház nevében is a tanári karokat és az ifjuságot, kívánván számukra az év terhes munkája után kellemes pihenést. A főiskolai kántus énekével az évzáró ünnepély véget ért.

A főiskolán az előadások már befejeződtek, sőt a jogi fakultáson f. hó 15-én már a kollokviumok is véget érnek s az alapvizsgák kezdetüket veszik. A tanév tulajdonképpen befejezése természetesen csak a hó végén lesz, amidőn az utolsó vizsgák után elcsendesül az Alma Mater, hogy új tanulócsoportoknak adjon helyet szeptemberre.

tevéd! Megtorlást akartál venni, azért rohantál a bünbe? És azzal, azzal, aki oda vitt? S most már nincs jogom, hogy ítéletet mondjak rád . . . Egyformák vagyunk — vétketünk mind a ketten, mert a férfi bal-lépését épp oly kevésbé lehet jóvátenni, mint az asszonyt. Becstelenek vagyunk mind a ketten. Most más nincs hátra, mint a ve-zeklés.

Az asszony egy szobor mozdulatlansá-gával hallgatta a hosszú beszédet. Egyszer-zent csak össze komolyabban, mikor a férj a csábítót emlegette. Igaza van. Miért vele? S mikor a férje a hotel-garnit hozta elő, ahová ő vitte, mélységes undort, meg-veztést érzett iránta, akivel soha, sohasem fog többé találkozni.

ta asszonya kezét. Bánatos, alázatos tekin-tel szemébe. A szomorú, megtört ember kezébe fog-tattal nézett föl reá, úgy érezte, hogy nincs jó-ság, melylyel jóvá tehetné a bűnt, a mit elkövettek.

Az asszonyka felkiáltott:

— Miért kellett bevallanod vétkedet, vétkemet. Miért nem bírtál hallgatni velem, hallgatni örökre?

Zokogtak mind a ketten. A férj az ön-vád, a keserűség, a kétségbeesés szegyen-kező zokogásával, melynek minden elcsukló hangja, mintha erős fogadás lenne a hűség mellett a szomorú jövőben; — az asszony siratta elvesztett illúzióját s a könnyeken keresztül egy üde ifjú képe bontakozott ki előtte, aki, ha vár, nem fog hiába várni rá.

S szerelmes öleléssel simult férjéhez, nagylelkűen, megbocsátóan, szüzi öleléssel.

Prohászka és a Vatikán.

A fehérvári püspök nyilatkozata.

Ugy egyházi, mint világi körökben a leg-nagyobb föltiltást keltette Prohászka Ottokár a székesfehérvári püspök két könyvének és egy hírlapi cikknek indexre tétele.

Az indexre tett három dolgozatban in-kriminált tételek közül ezek a fontosabbak:

Igaz, hogy érzésben, fölfogásban külön-bözüink a középkori érzéstől és gondolkodás-tól, haladás és tevékenység a mi korunk jel-szava és mi mindnyájan *tele vagyunk szim-pátiával a haladó és tevékeny szellem iránt.*

. . . nem nézek vissza vágyódva se Jusztin császár, se Nagy Károly, se III. Ince korába, hanem előre nézek, hova az Isten gondolatai irányulnak. *Számlizetni, exkommunikálni nem engedem magamat e kulturvilágból.*

. . . sohase állítsuk a vallást ellentétbe a tudományval és kulturával . . .

. . . *emancipálni akarjuk magunkat a tudatlanságból . . .*

. . . nem vagyunk hajlandók a világtörté-nés folyamatát *gyakori isteni közbelépések-vel megakasztani.*

Jellege az is a modern kulturának, hogy hajlandó a vallás külső gyakorlatait kevésbé venni és inkább a bensőséget sirgeti; . . . kiemeli a vallás szellemi karakterét és erélyesen küzd a formalizmus ellen, ezt az irányt örömmel kell üdvözölni.

Legyen a vallás minél emberibb és minél bensőségebb érzelem, hiszen Krisztus-ban is az Isten ember lett.

A *munka büntetés*, mikor elfonnyadunk alatta, mikor sulya alatt páriákká, halottakká, rabszolgákká, *örömtelen bémunkásokká görnyedünk.*

A római egyház ideológiája majdnem minden téren ellentétben van a tudományval és a tudományra támaszkodó társadalom ideológiájával.

Nagy szívvel kell fogadnunk, ami jót találunk, *vívta ki azt bár akár a protestáns biblia-magyarázat . . .*

Nem lelkesülök ujonnan felállítandó kato-likus egyetemekért . . .

A modern ember nagyobb értéket tulajdonít a földi életnek és itt akar érvényesülni ez az öntudatosabb ember nagyobb méltány-lást követel . . .

szereti, ha hazai nyelvünket használjuk az istentiszteletnél és ne mondjuk a litániákat a néppel latinul, mikor azt magyarul is elmondhatjuk.

A *csalhatatlanság* révén tévedések, hiányok, visszaélések csuszhatnak be az egy-házba . . .

Az egyházban is lehet sok bűn, de meny-nyi! . . . Az egyházzal szemben is tiszta látás kell . . .

Az Isten földi célokot is tüzött elénk. *Valaki szentebb lehet a világon, mint a kolostorban más . . .*

A magyarországi klerikálisok úgy ma-gyarazzák ezt, hogy az indexre tétel nem jelenti egyszersmind Prohászka üldöztetését. Kifejtik, hogy az Index Kongregáció Prohászka-nak csak egyes mondatait és passzusait találta aggodalmasnak és ezért tiltotta el a kato-likusoknak e művek olvasását. Sőt hozzá-teszik, hogy az egyház megtette azt is, hogy később levette az indexre került könyvet, mi-kor az egész tudományos irányzatok s a tisz-tultabb felfogás más megvilágításba helyezte az akkor még forrásban levő eszméket és ta-nokat.

Mindezzel szemben Prohászka Ottokár püspök, aki jelenleg Fehérváron van, bizal-masai előtt az indexre tételről nyilatkozott, többek között az alábbiakat jelentve ki:

— A püspöki állásomat ez a dolog se-hogyse érinti. Ha jól emlékszem, nem is én vagyok az első püspök, akit ez a sors ért. A míg az index-kongregáció engem nem értesít, addig természetesen nincsen az ügyemben semmi szerepem. Az értesítés vételével azon-ban valószínűleg tárgyalás indul meg a Szent-szék között és köztem s e megbeszélések al-kalmával sok félreértést és aggodalmat el-lehetne oszlatni. Nem hiszem, hogy fönn ma-

radjon az inkriminált részekből olvasvalami, amit vissza kellene vonnom. És ha mégis marad, akkor *habozás nélkül vissza fogom vonni*, illetve szerencsésebb stilizálásban fo-gom kikorrigálni.

Arra a kérdésre, hogy a lövőre nézve nem lehet-e befolyással az, ha az indexsel szemben meg kell hajolnia, a püspök így fe-lelt:

— Dehogy! Nem akar ez lefuvás lenni! Én folytatom a missziómat. Van nekünk elég terület, ahol együtt dolgozhatunk. Az egyház gazdasági igazgatása és a népmetsési kérdé-sék nem ütközhetnek például egyáltalán dog-mákba. És még sok ilyen működési tér van. Nem kell összevesznünk. Nem kell egymást akadályoznunk. Ezt már csak a Szentszék se akarhatja.

A jó papa.

— Vizsgahónapi alak. —

A jó papa, kezében egy csomó könyvvel szalad a Péterfia-utcán, amikor elfogja egyik ismerőse.

— Hova szalad, miért szalad?

— Megyek az erdőbe tanulni.

Junius van, vizsgák vannak, sok a lecke.

— Micsoda magának vizsgái vannak? Ósz hajával?

— Nem nekem, nem nekem, hehe . . . de a gyermekeimnek. És én segíték nekik. Itt éppen a latin nyelvtant viszem, amiből hol-nap vizsgázik a kis Ödön. Tudja, ez az egy gyerekem kicsit gyenge, a dadája fejére ej-tette egyszer, hát én vele tanulok. Ma bevá-gom a körülrít igeragozást és este betanítom. Tegnap a laudor, laudaris, laudatur-t ta-nultuk.

— Ez az állattan. Ebből a jövő héten fog vizsgázni az Olga. Tudja, ez az egy leányom kicsit nehezen tanu! kis korában a dadája a fejére ejtette. Hát neki is segíték a tanulásban. Ma fogom tanulni vele a simamellüeket, meg az erszényesek rendjét. Tudja maga mi az erszényesek rendje?

— Hogyne. A mágnások.

— Dehogy a kenguru, meg a virgíniai fiahordó.

— Mit tanul még?

— Görögöt is tanulok. Ma az attikai op-tativust, a fene egye ki. Ezt a Villkém kedvé-ért teszem, aki egy kicsit nehezen memori-zál. Tudja csecsemő korában . . .

— Tudom a fejére ejtette a dada. Ugy látszik magának minden gyerekét a fejére ej-tették.

— Igen. Ez nálunk, hogy úgy mondjam; családi tradíció. Azután tanulok zenét. A Ka-milla konzervatoriumot végez. Nagy talen-tum, de tudja az elmélet nehezen megy neki.

— Mert ezt is a fejére ejtette a dada.

— Nem. Ezt a változatosság kedvéért az anyja ejtette el. A Kamilla kedvéért az öreg koromra zenész lettem. Tudom mi az á-dur, az as-dur, az cis-moll, mi az allegretto, a contra punto, a falso és mi a degré. Tudja maga, mi a degré?

— Hogyne. Alajos.

— Dehogy. Zöngefok. Azután tanulok áruüzletet a Lajos kedvéért, mert ő is nehe-zen tanul.

Hát ő is leesett.

— Nem, ő már úgy született butácskán, ő az egyetlen. De hát nagy családnál ez iga-zán nem is csoda. Elvégre mind a tíz gyerek nem lehet lángész. Az áruüzlet különben igen szép tárgy. Tegnap tanultam, hogy a ma-nilla-kávét hol keresett cikk, hány schilling az ára és hány pikul egy tonna belőle.

— Rettenetes. Mit tanul még?

— Csekélyégeket. Egy kis síkmértant. A parabola egyenleteit, meg a sark egyenlet meghatározását. Aztán egy-kis logikát: ma éppen a syllogismusokat. No és magyar iro-dalmat. Még át kell vennem a biblia-fordító-kat, meg az egyházi irodalmat. Kivülről fujom ki volt Károli Gáspár gönci prédikátor, ki Méliusz Juhász Péter.

— Nagyszerű! Maga igazán egy derék apa. Még szerencse, hogy olyan kitünő feje van és mindezt meg tudja tanulni. Biztosan

diák korában is gyönyörű vizsgákat csinált.

— Hagyja el! Mikor gyerek voltam, — nem bírtam felvergődni. A negyedik polgári-ban hatból buktam, nem is végeztem. És azután most . . . (Sirva megy tovább, miközben kihuz zsebéből egy könyvet, egy ásványtant és menet közben tanulni kezdi a földgáz és kvarc elegyét.)

Aida.

A város sürgős ügyei.

Elintézésre váró dolgok.

Rohamosan fejlődő városunk életében most szinte megtorlódnak a fontosabbnálfontosabb ügyek, amelyeknek helyes és gyors elintézésén alapszik tulajdonképpen a fejlődés s ezeken épülhet föl a modern Debrecen, az új egyetemi város. Ez ügyeket azonban nemcsak megindítani kellett, hanem végigvinni azokon a fórumokon, amelyek a hivatalos formák nehézségeivel akadályozzák a fejlődés szabad menetét. Nehány ilyen ügyet — de nem mindet — itt felsorolunk.

(A vízvezeték.)

E pillanatban keményen érezzük ama félelem nyomását, amely a vízvezeték ügynek késlekedése támaszt mindenkiben. A csatornázási munkálatokról ma már mint befejezett dologról beszélhetünk. Tudjuk és százszor hangoztatták a szakértők, hogy nagy százezekre rugó károk származnak majd abból, hogy Debrecennek van csatornája s nincs vízvezetéke. És mégis minden sopánkodás, minden fohászkodás és jámbor óhaj dacára a vízvezeték ügye még mindig késik, még csak a kiirási munkálatok sem nyertek elintéztést. Mikor lesznek meg a pályázatok, a döntés ezek felett? A tanács fölirt ez ügyben százszor s még e századik fölirat után sincs abban a helyzetben a város, hogy a munkálatokat megkezdhesse. Ugy tudjuk, hogy a város tanácsa tudja, miért és hol akad meg a vízvezeték ügye s mégis csak fölirattal igyekszik ez akadályt eltávolítani. Pedig a város közönségére életbevágó kérdés ma a vízvezeték. A polgármester és a főispán is a legközelebb a fővárosba meunek s ez alkalommal ezt az ügyet is meg fogják sürgetni.

(A csatorna-számlák.)

A vízvezeték ügyéhez hasonló a csatornázás ügye. Hosszu komédiák, marakodások folytak le a kérdés körül, most pedig ugyanaz az akadály, amelynél a vízvezeték ügye megfeneklett, föltartóztatja a csatornázás ügyének nyugodt befejezését is. — A csatornavállalkozók eddig öt kereseti kimutatást nyújtottak be, több mint fél millió korona követelésük van a városon. A városonak van is pénze, ki is akarja fizetni, de nem fizetheti ki, mert a földmívelésügyi miniszterium közegészségügyi osztályánál hónapok óta hevernek az akták csak azért, mert a debreceni csatornázásra vonatkoznak. A tanács legutóbb tartott ülésén foglalkozott is e kérdéssel és fölterjesztést intézett a vizművek igazgatóságához Budapestre, hogy segítsen e dolgon, mert ha a késedelmeskedések tovább is fönnállanak, a tanács semmiféle felelősséget magára a beálló következményekért nem vállal. Pedig a vállalkozónak a szerződés értelmében a késedelmes fizetés miatt kereseti összege után öt százalékos kamat jár. A tanács pedig a késedelmeskedésről nem tehet s így a felelősséget a per következményeiért nem viselheti.

A pénzügyi palota.

Régen huzódó s sok akadályban föltartóztatott ügye Debrecen városának a pénzügyigazgatásági új palota építésének kérdése is. Legutóbb Domahidy Elemér főispán közbelépésének sikerült az ügyet végre odáig juttatni, hogy a megszakadt tárgyalások tovább folyhattak és hogy meg van ma már legalább a remény arra, hogy a kérdés még is csak dülőre jut. Természetes, hogy ez a kérdés sem juthat azonban gyorsan előre, ha nem sürgetik azt. Végre is a miniszte-

riumnak sok ezer ügyet kell elintézni, míg Debrecen városának csak a magáét és így inkább Debrecen városának kell az ilyen ügyeket nyilvántartani és ha másként nem lehet, kijárni és kisürgetni.

A városrendezés.

Nem utolsó helyet foglal el a fontos ügyek között a városszabályozás kérdése sem. Erre a tanácsot az utolsó időkben különösen egy körülmény kellett, hogy figyelmeztesse tegye. Ugyanis egymásután érkeznek be ajánlatok olyan ajánlattevőktől, akiknek telkeire a városnak okvetlenül szükség van s akik már másfél év előtt beadták ajánlataikat, hogy ajánlatukat visszavonják és azt nem tartják már fenn, mert házuk, vagy telkük értéke az ajánlat óta sokkal emelkedett és így ma ők is többet kívánnak. Sőt előfordult olyan eset is, hogy egy olyan ház, amelyet másfél év előtt kilencven ezer koronáért ajánlottak föl a városnak, ma 150000 koronáért adtak el magánosoknak.

A városszabályozás és telekszerzés kérdésének megoldására a közgyűlés egy nagyon okos indítványt fogadott el. E közgyűlési határozatnak sorsa fontos Debrecen város érdekeire, éppen az előbb említett körülmények miatt s így e kérdés sem várhatja a hivatalos elintézésnek rendes idejét, ezt is ki kell sürgetni.

Ezzel azután szerves összefüggésben van az újabb nagykölcson ügye, amelyről szintén hallgat a hír. De egész sora a legfontosabb ügyeknek várja a költögetést, a sürgetést. A köztemető, a burkolás, a Hortobágy hasznosítása, a husdrágaság enyhítése, a városház fölépítése, a városi bérházak építése és sok más dolog, amely eddig téli álmát aludta s most nyári pihenőre készül térni.

A puritán jellemű férfi.

Gyilkolt, gyujtogatott, hamisított stb.

Az aradi királyi ügyészség rendeletére szenzációs letartóztatást végzett a kisjenői csendőrség. A letartóztatás Kisjenőn, Erdőhegyen, ahol az eset történt, valamint az egész Aradmegyében nagy föltűnést keltett. A letartóztatott ember, Pálfi Bálint malomtulajdonost, akit eddig a legbecsületesebb embernek és a puritán emberek mintaképének tekintettek Erdőhegyen úgy, hogy már bírónak is jelölték, de megválasztást a főszolgabíró meg akadályozta.

Erről a puritán jellemű emberről a következő dolgok sülttek ki. 1902-ben a szomszédságában lakó óriás termetű faórt vérbefagyva halva találták Pálfi udvarán. Pálfi öccse ekkor azt vallotta, hogy önvédelemből ölte meg a faórt, Bíró Sándort s ezért a törvényszék Pálfi öccsét tíz havi börtönre ítélte. Most azután kiderült, hogy Pálfi Bálint az öccsével együtt ölte meg orvul Bíró, aki tudott az ő régi bűneiről. Azután pedig meg akarta öletni Bíró özvegyét is, akinek Bíró még életében elmondta Pálfi bűneit. Most a vizsgálat során két ember bevallotta, hogy nekik egyiküknek 100, másikuknak 60 koronát ígért Pálfi, hogy tegyék el láb alól Pálfi özvegyét. Az özvegy azonban elmenekült a faluból.

1903-ban elégett a cséplőgépe, amiért 1600 korona biztosítási díjat vett föl. Most kiderült, hogy a gépet Abandán János később Amerikába szökött munkásaival gyujtatta föl. A következő évben megint gyanus körülmények között égett el egy cséplőgépe, akkor 1450 korona biztosítási összeget kapott. Kiderült, hogy ez a gépészével gyujtatta föl, aki beismerte, hogy tíz liter peróleumot öntött a gépre és gyujtotta föl a gépet, amiért részt kapott a biztosítási összegből.

Később egy hamisított kötelezvényvel és

tizenöt hamis tanuval Bíró nevű családtól ezer koronát perelt el. A tanuk mindegyike husz koronát és három métermázsza búzát kapott.

Az utolsó évben szintén hamis tanukkal és hamis kötelezvény alapján folytatott perben kétezer koronát ítéltetett meg magának Gabi István ellen. Az ítéletet végre is hajtatta és a szerencsétlen embert teljesen tönkretette, mindenét elárvereztette.

A hamisításokat sógorával, Kaprossal csináltatta, akit most szintén letartóztattak. A sógorával hamisított kötelezvényvel akarta apósát is beperelni és tönkre tenni, de e kísérlete nem sikerült.

Pálfi ugylátszik készült arra, hogy egyszer megtudják vagyonszerzésének alapját és kiderülnek bűnei, mert vagyonát már régebben a feleségére és gyermekei nevére iratta.

Az ausztriai választások

Letörték a keresztényszocialisták.

Az Ausztriában ma megkezdődött általános választások Lueger pártjára, a keresztényszocialisták pártjára szomorú eredménnyel folytak. Az egész országban elért eredményeket persze ma még nem lehet tudni, de annyi kétségtelen, hogy a keresztényszocialisták nagy vereséget szenvedtek. Eddig ugyanis még egyetlen vezérük sem jutott a megválasztottak közé és kétséges, hogy a pótválasztások reájuk nézve kedvezőek lesznek-e.

Háromezer képviselőjelölt.

Bécs, június 13. Ma reggel hat órakor kezdődtek meg a képviselőválasztások Ausztriában. Ötszázötvenhat kerület közül 449-ben van ma a választás, mert Galiciában és Dalmáciában csak a jövő héten dől el a mandátumok sorsa. Több mint valószínű azonban, hogy a mai választásokon körülbelül csak 250 kerületben lesz végleges döntés, a többi kerületben pótválasztásra kerül a sor.

Tegnap estig a belügyminiszteriumban 2987 jelöltet jelentettek be vagy 50 különböző programmal. Legtöbb jelöltjük a szociáldemokratáknak van, 347, azután a keresztényszocialistáknak, 239. A különböző cseh pártok 240, a lengyelek 270, a németek 164 jelöltet állítottak.

Pólában egy Spadoni nevű ember Mazzini hívének vallja magát és demokrata köztársasági programmal lépett fel. Azonkívül van egy hóbortos jelölt, aki mind az 516 kerületben kandidálja magát „általános osztrák birodalmi” programmal.

Legérdekesebbek és legnagyobb jelentőségűek a bécsi választások. A főváros 33 kerületében vagy 200 szavazóhelyiség és minden helyiség mellett egy kávéházban vagy vendéglőben egy agitációs iroda van.

A választások Bécsben.

Bécs, június 13. A bécsi kerületekben a legnagyobb nyugalom közepette kezdődött a szavazás. A munkások egytől-egyig az urnákhoz siettek, mielőtt a gyárakba mentek. — Egyes munkáskerületekben már nyolc óra körülbelül ötven óráig tartott a szavazás.

A VIII. kerületben reggel 9 órakor mulatságos jelenet történt; leszávozott az első halott. Steiner háztulajdonos szavazócédulájával állott a bizottság elé s miután szavazatát bejegyezték, a legnagyobb komolysággal így szólt hozzá a szavazóbizottság elnöke:

— Hogy érezte magát a temetésen? Én ott voltam, mert Steiner háztulajdonos, aki nekem nagyon jó barátom volt, ezelőtt nyolc hónappal meghalt.

Ez ellen a szavazó ellen nyomban megtették a bünyefenyítő feljelentést.

A II. kerületben Austerlitz szociáldemokrata jelölt héber plakátokat ragasztatott ki. Ugyanebben a kerületben Ofiner dr. szabadelvű jelölt mellett a színészegyesület korteskedik, bécsi ismert színésznek automobilon és kocsikon viszik a szavazókat az urnákhoz.

Bécs, június 13. 413 választás van ma. A fővárosban 33 mandátumért 120 jelölt mérkőzik és 380 helyiségben folyik a szavazás. A választók száma Bécsben 396,610. Mikor a választók névjegyzékét összeállították, akkor 380,122 volt a választók száma, 16,488 reklamáció érkezett és valamennyit figyelembe is vették. 1907-ben 366,958 választója volt a fővárosi területeknek, tehát a fővárosban a választók száma 29,652-vel nőtt. A múlt választásokon a keresztényszocialisták 159,306 szavazatot kaptak. Most arra irányul legnagyobb erőfeszítésük, hogy ha csökken is ez a szám, mandátumukat megtarthassák.

Bécsi eredmények.

Bécs harminc kerületéből eddig 20 volt a keresztényszocialistáké, most összesen hét kerületben tudtak győzni s itt sem a párt vezéralakjai, hanem csak közkatónái. A nemzeti liberálisoknak három bécsi kerületük volt, eddig van most egy kerületük. A szociáldemokrata pártnak Bécsben eddig tíz képviselője volt, eddig megválasztottak nyolcat és még hatnak megválasztása bizonyos.

A keresztényszocialistáknak legfőlegb 12 bécsi mandátumuk lesz. A vezérek Lichtenstein Alajos herceg, Lueger utóda, Weiskirchner, Neumayer, Patai, Wittek, Sturm, Steiner, Gessmann, Kunschak mind pótválasztásra kerülnek s megválasztásunk — bécsi táviratok szerint — valószínűtlen. Bielhovek teljesen kibukott.

A választás más részeken.

Aschból táviratozzák, hogy ott a szociáldemokraták nagy többséggel győztek. — Ugyancsak szociáldemokrata jelölt, Dasinsky győzött Krakóban.

Bukovinában a tizenegy kerületben 6 román és 7 ruthén jelölt győzött.

Bécsből táviratozzák: Az est folyamán véres verekedés volt, amelybe a lovas rendőrök is belevatakoztak. Négy lovas rendőr és öt polgár súlyosan megsebesült. A verekedést a szociáldemokraták kezdték, amikor megtudták, hogy a kerületben a keresztény szociálista jelölttel szemben egy szociáldemokrata győzött.

Ugyancsak véres összetűzés volt a rendőrök és a polgárság közt Rudolfshimban, ahol a németek tüntettek a csehek ellen.

Kramarz és Klofác cseh vezéreket megválasztották.

HIREK.

— A prezumpatív trónörökös eljegyzése.

Rómából táviratozzák: A Giornale Italia mai száma megírta, hogy Károly Ferenc József főherceg, a prezumpatív trónörökös ma tartotta meg nem hivatalos eljegyzését Zita bourboni hercegnővel.

— **A főrendiház alelnöke.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főrendiház alelnöke, báró Kemény Kálmán, rövid idő előtt lemondott erről a tisztségéről s helyébe az egykori király személye körüli minisztert, báró Jósika Samut nevezték ki. Az erre vonatkozó királyi kéziratot a főrendiház legközelebbi ülésén hirdetik ki.

— **A véderőbizottság ülése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A véderő bizottság ma folytatta a véderő javaslatok tárgyalását, amelyen a miniszterelnök, Hazai és Székely miniszterek is részt vettek. Bakonyi Samu, Tóth János és Dániel Gábor felszólalása után Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök szólalt föl és kijelentette, hogy a kormány sohasem zárkózott el a választói jog megvalósítása elől. De — mondta — tekintettel kell lenni a gátló körülményekre, amelyek közt szerepelt a népszámlálás is, amely munkáját adatainak feldolgozása után konkrét javaslattal fog a kormány előállítani. A nemzet érdeke is ezt követeli s az európai konstellációk is arra kényszerítik a kormányt, hogy a véderőről gondoskodjék. A kilences bizottság programját a javaslatok fedik, csupán lényegtelen különbségekben vannak apró eltérések. Bakonyi Samu és Kelemen Béla felszólalása után a

miniszterelnök beszélt még, majd Székely igazságügyminiszter kérte, hogy a javaslatokat fogadják el. A tárgyalást holnap folytatják.

— **Rédei Rezső dr. bucsuzása.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara tegnapi közgyűlésén jelentette be hivatalosan a kamara elnöksége Rédei Rezső dr. segédtitkárnak a pozsonyi kamarához történt távozását. Minthogy Rédei dr. már a pozsonyi kamaránál helyettes titkári állását el is foglalta, a közgyűléstől is ezután bucsuzott. A kamara közgyűlése elismeréssel emlékezett meg a távozó tisztviselő érdemeiről, szorgalmas és sikeres munkásságáról.

— **Halálozás.** Ma halt meg Hajdunánson a város egyik tekintélyes polgára, Pókay Benjámin. Az elhunytban Kovács József polgármester sógorát gyászolja.

— **Öngyilkos polgármester.** Késmárcról táviratozzák: A szepesmegyei Leibic városban tegnap délelőtt tíz órakor öngyilkossá lett a város polgármestere, Roth Gusztáv. Hivatali helyiségében revolverrel jobb halántékába lőtt és mikor a hivatalnokok a lövés zajára odarohantak, már eszméletlenül találták a polgármestert. Nehány órai haláltusa után, estefelé kiszendvedt. Roth Gusztáv hatvannyolc éves volt és negyvenhárom év óta szolgál a városnál. A német származású, de magyarrá lett polgármestert nagyon szerették. Felesége nemrégén halt meg, egyik fia adóhivatalnok a városnál, a másik fia végzett jogász. Semmiféle irást nem hagyott áhtra és mert rendezett vagyoni viszonyok között élt s hivatalában sem volt semmi kellemetlensége azt hiszik, hogy betegsége miatt lett öngyilkos. Szervi szivbaja volt és ezért az utolsó időben melankólikus lett. Temetése holnap lesz.

— **Lezuhant aviatikusok.** Magdeburgból táviratozzák: A német repülő versenyen ma Miller tulrepiült a célon és egy nagyobb fordulóval vissza akart térni a célszalaghoz. A motor azonban e közben felmondta a szolgálatot és Miller háromszáz méternyire a célszalagtól lezuhant. Az orvosi segítség azonnal kéznél volt. Millert a városi kórházba szállították ahol megállapították, hogy nem szenvedett komoly törést. Öntudata lassanként visszatér. Rómából táviratozzák: Frei aviatikus óriási viharban indult utnak és a vihar a felhők közt elragadta a gépét. Automobilon utána mentek és Viterbonál meg is találták. Gépe teljesen megsemmisült, ő maga pedig kezét, lábát s mellcsontját törte össze.

— **A megrendszabályozott repülés.** Párisból táviratozzák: A francia közmunkaügyi miniszter a legközelebbi napokban rendeletet bocsátott ki a léghajózás és repülés szabályozása érdekében. A rendelet értelmében léghajók vagy repülőgépek kormányzása csak azoknak lesz megengedve, akik a pilóta-igazolványon kívül erre még külön engedelmet kaptak az illetékes hatóságoktól. Az illetékes hatóságoknak mindenkor jogában van szemlét tartani a járműveken. A külföldről érkező légi járművek pilótája, utasai tartoznak nyomban a leszállás után jelentkezni az illető heység polgármesterénél. A légi járművek csak az erre a célra berendezett és fentartott helyen, kikötőhelyen szállhatnak le. Nyilvános, látványosságot célzó repüléseket csak hatósági engedéllyel szabad rendezni. Egy bizonyos magasságon felül tilos a repülés. Hasonlóképpen tilos a repülőgépekről fotografálni. Fényképező vagy szikrafényképező masinákat csak külön hatósági engedéllyel vihetnek magukkal a repülőgép utasai. Valószínű, hogy ezt a rendeletet nemzetközileg érvényre emelik.

— **Husz Lajos zenekonzervatóriumi tanár.** A polgári iskola h. igazgatója, a debreceni dalegylet vegyeskarának kitűnő karnagya a következő, 1911—12. tanévtől kezd-

ve az elméleti tárgyak, továbbá a karének rendes tanára lesz a P. Nagy Zoltán igazgatója alatt álló zeneiskolában. A fejlődő iskola a kitűnő tanárban nagy erőt nyert.

— **Uj okmánybélyegek.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A pénzügyi kincstár új okmánybélyegeket bocsát ki, amelyek nagyobbak lesznek, mint az eddigiek. Az új bélyegek nem olyan papíron készülnek, mint amilyenre a mostaniak vannak nyomva, hanem egészen új különleges papíron, hogy minél nehezebben lehessen hamisítani. Az új bélyegek körülbelül két hónap alatt jönnek forralomba.

— **Haverda üzenete.** Haverda Mariska története befejeződött azzal a nappal, amikor végérvényesen elítélve, bevonult a marianosztrai rabnők közé. Az idő lassan, de kérelhetetlenül beszövi nevét a feledés pókhálójával és néhány év múlva senki sem fog emlékezni erre a híres asszonyra. — Csak ő maga nem tud elszakadni a világtól; még most is érintkezést keres azzal. — A minap egy szalontai ember egy papirzacskó belsejében néhány ceruzával írott sort talált:

Megbékéltem az istennel. Isten óvja a szegény fiacskámat. Ártatlan vagyok!
Haverda.

Haverda Mária ugyanis papirzacskókat készít a fegyházban és ezekre írja cím nélküli üzeneteit. — Hogy valahogy el ne felejtsek.

— **Az I. és II. osztályu kereseti adó.** Debreczen város adóügyi osztálya a következő hirdetményt tette közzé: Az 1911-ik évi kereseti adó kivetési lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16 szakasza értelmében folyó évi június hó 14-ik napjától június hó 22-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitével. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyi osztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételén nem fognak.

— **Tolvaj pincér.** Németh Nándor kávéház és vendéglőtulajdonos följelentést tett a rendőrségen, hogy Zvér István pincér tanuló, akít egy százkoronással váltani küldtek, a reábizott pénzzel megszökött. — A rendőrség most nyomozza a szökevény tolvaj pincérinast.

— **Halálos ugrás a vonatról.** Aradról jelentik: Kodreán Pál Világosról Szőlősrre utazott a hegyaljai motorosvonaton. Mikor a vonat elindult, észrevette, hogy rossz irányban megy s leugrott a vonatról, de oly szerencsétlenül, hogy feje a vonat kerekei közé került. — Haldokolva szállították be a kórházba.

— **A Bécs—Budapesti repülőverseny.** Bécsből táviratozzák: Bier főhadnagy ma délután három és öt óra között startolta a bécs—budapesti turautra. Bier a simmeringi mezőről fog elindulni. Ma délelőtt néhány nagyon szép próbarepülést végzett s mindannyiszor biztosan, simán leszállt. A start bár többször megkísérelte Bier a fől-szállást, nem sikerült, mert a mezőn igen erős szél volt. A főhadnagy így holnap száll föl.

— **Megvadult lovak áldozatai.** Jászberényből jelentik: Hanzély Árpád földbirtokos két angol telivér csikójával a határba hajtatott. Visszajövet két munkását is a kocsiba ültette és hatalmasat csapva a két fiatal csikóra, rohanva száguldok a községben. A két állat megvadulva nekirentott egy villanyoszlopnak. A két munkás idejekorán szerencsésen leugrott, azonban Hanzély Árpád és kocsisa súlyosan megsebesült. — A kórházba szállították mindkettőjüket. A kocsis életbenmaradásához kevés reményt fűznek az orvosok.

— **Halálos ítélet a Kurlán.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A szegedi törvényszék esküdtbírósa ez év elején halálra ítélte Szalma István makói parasztleányt, aki már egy szer követett el gyilkosságot, azért el is ítélték 7 évi fegyházra, de időközben föltételes szabadságra bocsátották. A Kuria ma foglalkozott a beadott semmisségi panaszok folytán a szegedi esküdtbírósa ítéletével és azt a semmisségi panaszok elutasítása mellett jóváhagyta.

— **Uj homokkötélagyár.** A Debreceni Első Takarékpénztár által financirozott homokkötélagyár példája ennek az olcsó és mégis jó építőanyagot szolgáltató iparnak újabb vállalkozókat szerzett Debreczenben, a mennyiben — mint értesülünk — egy fiatal, agilis pénzügyesünk égíste alatt a léta ut szélén levő volt Ungváry Andor-féle 30,000 négyzetméteres hatalmas telektömbön nagyobb alaptökével homokkötélagyár van alakulóban. A telek talaj-anyagát osztrák szakértők kiváló minőségűnek találták. Városunk ezen ipari fejlődését célzó alakulást örömmel üdvözöljük.

— **Letartóztatott gyáros.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti vizsgálóbíró ma letartóztatta Kállay Ferenc János gépgyárost mert 100000 korona értékű váltóval akarta megkárosítani a hitelezőjét.

— **A zenekonzervatórium vizsgálati hangversenye.** Ma tartotta a zenekonzervatórium hetedik vizsgálati hangversenyét előkelő és szép számban egybegyűlt közönség előtt. Általában minden szám kitűnően sikerült, mégis néhányat a különösen elismerésre méltó szép előadásért külön felemlítünk. Elsősorban Harsányi Jolánkát illeti a dicséret igazi művészi fokon álló előadásáért. — Igen hatásos volt a Heimlich nővérek kitűnően megválasztott dala és Mandel Ella, Patay, Surányi és Dávidházi Mariska zongoraelőadása. A hegedűsök közül Burger, a két Horváth és Molnár Erzsike tüntek ki. Körössy Margit szép előadása is feltűnést keltett s jól megérdemelt tapsokat kapott a találatos Békés István, továbbá Kaiser Ilonka középosztályu tanulók is. A hangverseny este fél 9 órakor ért véget.

— **Achim gyilkosainak tárgyalása.** Békés gyűlésről táviratozzák: A június hó 19-iki esküdtzéki tárgyalás elé az egész Alföldön nagy érdeklődéssel néznek. A gyulai törvényszék elnöki irodáját az egész környékről valóságos ostromolják a belépőjegyekért. A csabai parasztpárt 30 jegyet kért tagjai számára. A kérelmet nagyon megrostálják, mert a tárgyalóteremben mindössze 80 ülőhely és ugyanannyi állóhely van. Achim Andrásné jogi képviselőjétől, dr. Simonka Györgytől visszavonta a megbízást és képviselővel dr. Fényes Samu budapesti ügyvédet bízta meg, mert Simonka, mióta a parasztpárt nem őt jelölte, állandóan támadja Kristóffy és a parasztpárt vezetőségét. A Zsilinszky-fiúk védői, dr. Kenedi Géza és Keppich gyulai ügyvéd naponként újabb tanúk megidézését kérik. Körülbelül 80 tanut kérnek kihallgatni.

— **Arany Bika Mulató.** Meno, a telepátikus csoda és a kitűnő első júniusi műsor csak 15-ig látható. Előadások kezdete 9 órakor.

— **Muzsáy főhadnagy kiszabadult.** Megírtuk annak idején, hogy Muzsáy János főhadnagyot, aki Szegeden Gábriel Rózsit megöltte, június első napjaiban szabadon bocsátják. Muzsáyot tegnap este egy szuronyos katonára felkísérte a börtön parancsnoki irodájába, ahol röviden tudomására adták, hogy szabad. A főhadnagynak behozták azt a civilruháját, amelyet már a tárgyaláson is magán viselt és odaadták neki. A főhadnagy átöltözött és anélkül hogy valakivel beszélt volna, elhagyta a börtönt. Kocsiba ült és elhajtott az egyik, kevésbé látogatott vendéglőbe, ahol megvacsorázott. Vacsora után több levelet írt. Az egyik levelet Gábriel Mariskának, a szerencsétlen Gábriel Rózsai hugának írt, akivel elért néhánnyal nappal beszélt is a börtönben. Egy újságíró felkereste Gábriel

Mariskát, hogy tőle a főhadnagy jövő tervei felől egyet-mást megtudjon.

— Bár szomorú tragédiára emlékezett bennünket, mondta a leány, mégis örülünk, hogy Muzsáy elhagyta a börtönt. A szerencsétlen főhadnagy, azonkívül, hogy rokonságban is van velünk, mindig nagyon jó barátunk volt és nagyon szerette a családjunkat. Szerencsétlen tettét bizonyára el sem követte volna, ha nem lett volna önkívületi állapotban. Hiszen a tragédia előtt nehány nappal még a legmelegebb hangú leveleket írta nekem és a szerencsétlen nővéremnek.

— Nem tud arról, hogy mik a főhadnagy tervei a jövőre vonatkozólag?

— De igen, valamit tudok.

— Hova utazott most a főhadnagy?

— Erdélybe ment a rokonaihoz. Elutazása előtt levelet írt nekem, melyet csütörtökön délelőtt kaptam meg. A főhadnagy panaszkodik ebben a levelében, hogy a négyhónapi fogság nagyon megviselte. Fáradtnak és gyöngének érzi magát. Az a szándéka, hogy erdélyi rokonainál várja be, amíg a király kegyelme vissza fogja adni az elvesztett tisztirangját.

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekekkelengye.

Pontos zseborák
Halász Nándor
ujjonnan berendezett arany, ezüst, ékszer éra üzlete
a Debreczeni Első Takaréknál
új épületében.

Megnyitott a
GLÜCKEDE
ujjonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Budapest, 1911. június 13.

Készárú 5 magasabb.

1911. októberi buza	11.64	65
1911. májusi buza	—	—
1910. májusi rozs	—	—
1911. októberi rozs	9.32	33
1910. májusi zab	—	—
1911. októberi zab	8.25	26
1911. jul. tengeri	7.01	02
1911. aug. tengeri	7.15	16
1912. máj. tengeri	6.55	56
1910. augusztusi repce	—	—
1911. áprilisi buza	—	—
1911. áprilisi rozs	—	—

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arczorómet
Fáy szappant
és Fáy poudert

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától minden szepő és májolt 3 nap alatt eltűnik! Ára 1-1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárába

Kossuth-utca 8. (A színházllett) em

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM HENTÉS természetes ásványviz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmenedekezéssel idült hurutjainál, húgykő- és fényképsődésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kúró hatásnak bizonyult. — Orvosiilag ajánlva. — Főlerakat

Fried és Löwenhelm főmasszer és enyemegye kerékakadésemében, Debreczen, Piacz-utca 72. — Telefon szám 740

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközlők
1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

órák és órszerészek

Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.

A vetélytársak.

Írta: ifj. KOHÁNYI ROBERT.

A reggeli postát már kihordta a levélhordó. Julcsa a szobaleány volt az első aki megnézte hogy a szekrényben van-e levél és azután bement urnőjéhez, elkérte a kulcsot, kivette a leveleket és hűsége né kézbésítette a címzeteknek. Zizi a házikisasszony volt az első kihez belépett. Julcsa már a címzésről tudta, hogy kiktől jöhetnek a levelek, mikor az egyik ismeretlen volt előtte.

— Ezt az egyet nem ismerem, mondotta, miközben a levelet jobbról-balra forgatta.

— Nem ismered? kérdezte Lizi csodálkozva, add csak ide, talán meg ismernem én.

A levél formája tényleg szokatlan volt, de az írást mintha álta volna már. Sokszor találkozott vele, de egyszer aztán elmaradt és így megfélekedezett róla — szinte ideges türelmetlenséggel tépte fel a borítékot. — Tekintete csak úgy falta a szép és egyenes betűkkel írt sorokat.

Örömmel üdvözölöm eljegyzése alkalmával de mielőtt az oltár előtt végleg bucsut is venne idegen eddigi barátaitól engedje meg hogy a mai nap délelőttjén személyesen és átadhassam jó kívánataimat.

A leány egy pillanatig némán tekintett maga elé. Ha talán egy-két nappal előbb jött volna a levél, úgy találhatott volna kibuvót a találkozás elől, de most csak egy pár óra választhatja el Loránfi jövetelétől, és udvariaság megsértése nélkül nem térhet ki előtte. — Loránfi mindig jó barátja volt, sőt talán valamikor szerették is egymást.

Julcsa egy darabig várt, mert kíváncsi volt, hogy kitől jöhet a levél, de mert látta, hogy urnője nem avatja bele titkába, csendesen elhagyta a szobát.

— Julcsa! szólott utána Zizi, kissé remegő hangon, a Sárai tekintetes urnak mond meg, hogy kéretem egy percre, jöjjön hozzám.

Sárai Bandi, az egyik szoba ur, volt, — Zizinek vőlegénye, a kiadó szoba révén rendbe szedi magát és ment a leány szobája felé.

— Nézze csak Bandi, — mondotta Zizi kérlelő hangon, mielőtt még az esküvőnk megtörténne, még egy elintézni való dolog van.

— Mi az édesem — kérdezte Lizi kíváncsian.

— Egy régi jó barátom akit maga is ismer, még mindig nem adta vissza leveleimet és emléktárgyaimat, holott én már az övéit is vissza küldöttem, legyen szíves és kérje el tőle.

— Még ma?

— Igen, sőt szeretném, ha mielőbb elmenne értők.

(Folyt. köv.)

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák
és nyári mulatóhelyek figyelmébe.
Legmegfelelőbb és izlőses kitching
minőségű
üveg és porcellánművek
valamint alpakka, alpakka ezüst,
zinnacél vagy acél evőeszközök,
lámpák, kerít gyertyatartók stb.
Lám Sándornál
Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Monyasszonyi keltegye raktár.

Épület üvegezési és képkerekesi vállalat.

Videki megrendelések pontosan teljesítettek.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyeg áruház

Függönyök, ágy és asztalterítők, utazó takarók, kocsik és lépekrécek, Flanell takarók, lineolium.

Nagy választék! Olcsó árak!

Tojássárga-Margarin

törvényes, állami felügyelet alatt tojás sárga, édes tejfel és növény zsiradéktól előállítva, iz, zamát, kinézés és táplálás tekintetében egyenértékű, mint a

legfinomabb teavaj

kilonként K 1.80

Ausztria-Magyarországban free minden posta állomásra, ládakban 2 és 4 1/2 kg netto. Csomagolás díjmentes. Fizetés az áru vételtől 14 nap alatt, megkezdett állapotban is bérmen etlenül visszavéteik.

Minden helységben, falvakban is, viszonteladókat keresünk, akik hajlandók, minden megrendelést, 1/2 kotól kezdve, minden csatlódnak házhoz szállítani és a p aczon is árusítani a fenti árak mellett megfelelő kereset mellett. A bevezetés megkönnyítésére ingyen próbák rendelkezésre bocsátatnak

Bodenbach I. Böhmen.

Mohr & Co. G. m. b. H.
Tojássárga-margarin gyár.

Polo

alagjobb folyékony fém-tisztító.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Házlebontás miatt

hatóságilag engedélyezett végkiárulás, az összes raktáron lévő férfi, női és gyermek harisnyok ugyszintén mindennemű női kézi munkákat gyári árban árusítom
FÜSTÖS DEZSŐ, Piacz-u. 12.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkréme gyöngye!

Szeptő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré és ádévó teszi az azebőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

Hajkorpa ellen

Hajhullás ellen

Brüsszel 1910:
Grand Prix.

Mindenütt kapható
K 2.50 és 5.—.

Dr. Dralle

Bükk-hajviz

Hatásban utólréhetetlen.

Georg Dralle, Bodenbach a. E.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ
DEBRECZEN

a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfaiva és Farkasvögyi bányák darabos, kocská, darva, aana és aprószén termékeit cseplési, szobátüzelési és ipari célokra

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 millérrel többet kiadni.

Clubspecialité 120 lap 20 millér

70 .. 12 ..

1 doboz (100) hüvely 70 ..

Védjegy.

Bárki feladja címét egy levelezőlapon
Halász Ferencnek, Budapest,

VII., Nefelejts-utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok, de minden laposkában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO“ víznyomással.

Kapható mindenütt.

REICHMANN DIVATARUHÁZA,

Royal szállodával szemben.

Csodás csipke-blousok: Kor. 2.20, 3.50, 4.50 és feljebb. Japán blousok voile és mosó delain Kor. 2.30, 3.40. Japán blousok madeira selyem- és gáz különlegességek. — **Gyermek rubák**, mosó, kreton, vászon, pike kor. 1.80-tól. Madeira és batiszt **gyermekruha** különlegességek. Fekete cloth-szoknya Kor. 1.96-tól.

Madeira és selyem napernyők, férfi-, női- és gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüggönyök és ágyterítők,

madeira himzett batisztok 88 fillértől.

Szabó kellékek, rövid-, díszárúk. Férfi-, női- és gyermek fehérneműek dus választékban.

Piacz-utca 85. sz. Wiener-palota.

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszítve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsa, Kistemplom-bazár.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Egy mérlegképes könyvelő fűszer nagykereskedésbe azonnali belépésre kerestetik. A szakmába jártasak előnybe részesülnek. Czim a kiadóhivatalban.

Ügyes fűszeres segéd azonnal felvétetik Darvas Miksa czégnél, Teleky-u.

Főmolnart keresek öt járatu sikszítás gőzmalomba július 1-re. Mezey, Konyár.

Keresünk házmestert és pénzeszedőt. Jelentkezni kérjük eddigi bizonyítványainkkal felszerelve Piacz-utca 60, szám alatt a szállítási irodában.

Tisztességes házmester felvétetik Iskola-utca 8. szám alatt.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Rifutó fiu (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban

Adás-vétel

Ruhák moly elleni megóvásához naftalin, dohánypor, (tabaco) fűszerpor legjobb minőségben Deutsch Lajos, fűszerkereskedésében Piac-u. 38.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Jutányosan eladó csinos, complet, féregmentes hálószoba berendezés, valamint ebédlő és szalon gázcillárak. — Megtekinthetők Arany János-utcz 23.

Egy szép, igen jó karban lévő kredenc, divány, ebédlőasztal és 6 magas szék olcsón eladó. Hatvan-utca 13. az emeleten. Reggel 9-10-ig.

Zsinóros női táskák nagyon szép választékban vannak a Stern kefégyár r. t. városi raktárában. Takarékpénztár palota.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Benzin automobilhoz tisztításra és ipari célokra kélő és hordószámra kapható Deutsch nál, Hatvan-utca.

Két szép függő lámpa olcsón eladó Piacz 49. első udvar, II-ik emeleten, elköltözés miatt.

Makulatur papíros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, széptágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Különféle.

28 krajcárért fejfel férfi vagy női harisnyát **Bonyás Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazárban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Eladom a házamat! Nagyon szép kis uri ház!

Nem valami nagy, hatalmas, kártyavár szerű alkotmány, amelyenket mostanában szoktak egy pár nap alatt felrántani, hanem egy igen barátságos, csinos, kis, erős, masszív cserétegla épület,

olyan szép udvarral, amilyen Debreczenben még egy nincs!

Erről kezeskedem. Az udvara valóságos kis paradicsom, teljesen letéglázva, lecsatornázva. Az épületek falainak udvari része 1 és 1/2 méter magasságig olajfestékkel van bevonva és flaszter járda a falak mellett. Van az udvarban egy kút, mely 900 koronába kerül. E kút most a tavaszon fúrta Kovács Vincze kutmester ur, de olyan kitűnő ivó víz Debreczenben nincs több. A szivattyu szerkezet, melyet direkt a gyárban választottam ki, szivó-nyomó szerkezettel van ellátva és percenként 35 liter vizet szállít, két tömlővel, sugárcsővel ellátva, az udvar, a kert és az utca locsolásra berendezve. Az egyik 2 és 1/2 méter hosszú ruggyanta tömlő, a másik pedig 18 méter hosszú kendertömlő. A kut aknája hűtésre van berendezve, négyszögletes, sukkos falazattal, amely falazat portland cementes malterbe van lerakva. Az udvari lefolyó csatorna szagtalanító lefolyóval van ellátva.

Az udvar parkirozva, park fákkal, gyümölcsfákkal és lugas rendszerű termő szőlőkkel, terrakotta park szobrok, rózsák, a kertben tornaszerek, hinták és kifesztett hálöhinták. Udvari lámpa. A kertben üveg aeol harangok és szélharmonikák. Az épület magában foglal négy szobát, előszobát, fürdő-szobát, belső pad-feljáró, a padlás világító ablakokkal ellátva, igen nagy konyha, beépített hatalmas nagy sporr, nagy spájz szellőztető készülékkel, igen jó pincze, veranda, külön mosóház (ez is egészen új, egy éves, téglapépület, cseréppel fedve) három kamara helyiség. A szobákban cserépkályhák és ventilációk. Külön baromfi udvar.

Telefon bevezetve! Telefonszám: 762. Az épület teljesen adómentes! Az utcai szobákon spaletták, az utcai front tiszta portland cement és olajba festve, még a kerítés is. A lakásban villanyos csengők.

Házamat nem spekulációra, hanem a saját részemre és kényelmemre építettem és csak azért adom el, mert bent akarok magamnak, valamelyik fűtőházban egy olyan házat venni, ahol lakásom együtt lehet az irodámmal.

E házam Csapó-utca legvégén, Patai-utca 12. szám alatt van

a Vilmos huszár laktanya közvetlen közelében. **Villanyos vasúti közlekedés! A villanyos vasúti bérlet egész évre 10 forint!** — **Házamat odaadom 10 ezer forintért, de alább egy fillérrel sem, mert nekem is benne van ennyibe, ha nem több!** Azt kell számítani, hogy aki 10 ezer frtot bankba tesz, mindössze és legjobb esetben is csak 400 frt kamatot kap utána egy évre, de ilyen lakást és ezt a kényelmet nem kapja meg még 1200 frtért sem évenként. Tőlem különben már kérték haszonbérbe évi 1600 koronáért, legutóbb egy állatorvos, de haszonbérbe nem adom ki.

Megfelelne e ház nyugdíjas családoknak, főképen pedig annak, aki jó, egészséges, szabad levegőn és csendes, zajtalan utcában szeret lakni és egy maga egy udvarban. — **Csak a délutáni órákban tekinthető meg!**

NAGY LAJOS hirdetési iroda tulajdonos, Csapó-u. 13.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.